

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. gruodžio 14 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Sąjungos pilietybė – SESV 20 ir 21 straipsniai – Teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje – Vaikas, gimęs jo tėvų priimančiojoje valstybėje narėje – Šios valstybės narės išduotas gimimo liudijimas, kuriame nurodytos dvi šio vaiko motinos – Vienos iš šių dviejų motinų kilmės valstybės narės atsisakymas išduoti minėto vaiko gimimo liudijimą neturint informacijos apie jo biologinės motinos tapatybę – Tokio dokumento turėjimas kaip asmens tapatybės kortelės arba paso išdavimo sąlyga – Šios kilmės valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos neleidžiama tos pačios lyties asmenų tėvystė“

Byloje C-490/20

dėl *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijos miesto administracinis teismas, Bulgarija) 2020 m. spalio 2 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo tą pačią dieną, pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

V.M.A.

prieš

Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo“

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas L. Bay Larsen, kolegijų pirmininkai A. Arabadjiev, K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, N. Jääskinen, I. Ziemele ir J. Passer, teisėjai M. Ilešič (pranešėjas), J.-C. Bonichot, T. von Danwitz ir N. Wahl,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2021 m. vasario 9 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- V.M.A., atstovaujamos *advokat* D. I. Lyubenova,
- Bulgarijos vyriausybės, atstovaujamos T. Mitova ir L. Zaharieva,

* Proceso kalba: bulgarų.

- Vokietijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos J. Möller ir S. Heimerl, vėliau – J. Möller,
- Ispanijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos S. Centeno Huerta ir J. Ruiz Sánchez, vėliau – J. Ruiz Sánchez,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* W. Ferrante,
- Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér ir Z. Biró-Tóth,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. S. Schillemans,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos E. Borawska-Kędzierska, A. Siwek-Ślusarek ir B. Majczyna,
- Slovakijos vyriausybės, atstovaujamos B. Ricziová,
- Europos Komisijos, iš pradžių atstovaujamos E. Montaguti, I. Zaloguin ir M. Wilderspin, vėliau – E. Montaguti ir I. Zaloguin,

susipažinęs su 2021 m. balandžio 15 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl ESS 4 straipsnio 2 dalies, SESV 20 ir 21 straipsnių, taip pat dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 7, 9, 24 ir 45 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant V.M.A. ir *Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo“* (Sofijos miesto savivaldybė, Pančarevo rajonas, Bulgarija; toliau – Sofijos miesto savivaldybė) ginčą dėl pastarosios atsisakymo V.M.A. ir jos sutuoktinės dukrai išduoti gimimo liudijimą.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

- 3 1989 m. lapkričio 20 d. Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos priimtos Vaiko teisių konvencijos (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 1577 t., p. 3) 2 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės dalyvės gerbia ir garantuoja visas šioje Konvencijoje numatytas teises kiekvienam vaikui, priklausančiam jos jurisdikcijai, be jokios diskriminacijos, nepriklausomai nuo vaiko, jo tėvų arba teisėtų globėjų rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitokių pažiūrų, tautybės, etninės ar socialinės kilmės, turto, sveikatos, luomo ar kokių nors kitų aplinkybių.

2. Valstybės dalyvės imasi visų reikiamų priemonių, kad vaikas būtų apsaugotas nuo bet kokios diskriminacijos ar bausmių dėl vaiko tėvų, teisių globėjų ar kitų šeimos narių statuso, veiklos, pažiūrų ar įsitikinimų.“

4 Šios konvencijos 7 straipsnyje numatyta:

„1. Vaikas įregistruojamas tuoj po gimimo ir nuo gimimo momento turi teisę į vardą ir pilietybę, taip pat, kiek tai įmanoma, teisę žinoti savo tėvus ir būti jų globojamas.

2. Valstybės dalyvės užtikrina, kad šios teisės bus įgyvendintos vadovaujantis jų įstatymais ir jų išipareigojimais pagal atitinkamus šios srities tarptautinius dokumentus, ypač tuo atveju, jei antraip vaikas neturėtų pilietybės.“

Sąjungos teisė

ES sutartis

5 ESS 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Sąjunga gerbia valstybių narių lygybę prieš Sutartis bei nacionalinį jų savitumą, neatsiejamą nuo pagrindinių politinių bei konstitucinių jų struktūrų, įskaitant regioninę ir vietos savivaldą. Ji gerbia esmines valstybines jų funkcijas, įskaitant valstybės teritorinio vientisumo, viešosios tvarkos bei nacionalinio saugumo užtikrinimą. Kiekviena valstybė narė išimtinai išlieka atsakinga visų pirma už savo nacionalinį saugumą.“

SESV

6 SESV 20 straipsnyje numatyta:

„1. Įvedama Sąjungos pilietybė. Kiekvienas asmuo, turintis valstybės narės pilietybę, yra Sąjungos pilietis. Sąjungos pilietybė ne pakeičia valstybės pilietybę, o ją papildo.

2. Sąjungos piliečiai turi Sutartyse numatytas teises ir pareigas. Jie, be kita ko, turi:

a) teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje;

<...>

Naudojimosi šiomis teisėmis sąlygas ir ribas nustato Sutartys ir joms įgyvendinti skirtos priemonės.“

7 SESV 21 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta:

„Kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų.“

Chartija

8 Chartijos 7 straipsnyje „Teisė į privatų ir šeimos gyvenimą“ nustatyta:

„Kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad būtų gerbiamas jo privatus ir šeimos gyvenimas, būsto neliečiamybė ir komunikacijos slaptumas.“

9 Chartijos 9 straipsnyje „Teisė tuoktis ir kurti šeimą“ numatyta:

„Teisė tuoktis ir kurti šeimą garantuojama pagal šios teisės įgyvendinimą reguliuojančius nacionalinius įstatymus.“

10 Chartijos 24 straipsnis „Vaiko teisės“ suformuluotas taip:

„1. Vaikai turi teisę į jų gerovei užtikrinti būtiną apsaugą ir globą. Jie gali laisvai reikšti savo nuomonę. Sprendžiant su vaikais susijusius klausimus, į jų nuomonę atsižvelgiama pagal jų amžių ir brandą.

2. Visuose valstybės ar privačių institucijų veiksmuose, susijusiuose su vaikais, pirmiausia turi būti vadovaujama vaiko interesais.

3. Kiekvienas vaikas turi teisę reguliariai palaikyti asmeninius santykius ir tiesiogiai bendrauti su abiem savo tėvais, jei tai neprieštarauja vaiko interesams.“

11 Chartijos 45 straipsnyje „Judėjimo ir apsigyvenimo laisvė“ nustatyta:

„1. Kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje.

2. Pagal Sutartis judėjimo ir apsigyvenimo laisvė gali būti suteikta trečiųjų šalių piliečiams, teisėtai gyvenantiems valstybės narės teritorijoje.“

Direktyva 2004/38/EB

12 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančios Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinančios direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004, p. 77; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 46; klaidų ištaisymas OL L 274, 2009, p. 47), 2 straipsnyje „Apibrėžimai“ numatyta:

„Šioje direktyvoje:

1. „Sąjungos pilietis“ – tai bet kuris asmuo, turintis valstybės narės pilietybę;

2. „šeimos narys“ – tai:

a) sutuoktinis;

b) partneris, su kuriuo Sąjungos pilietis sudarė registruotą partnerystę, remiantis valstybės narės teisės aktais, jei priimančioji valstybė narė traktuoja registruotą partnerystę kaip lygiavertę santuokai ir laikantis atitinkamuose priimančiosios valstybės narės teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

c) piliečio ir sutuoktinio ar partnerio pagal b punkto apibrėžimą tiesioginiai palikuonys, kuriems nesukakę 21 met[ai], arba išlaikytiniai;

d) piliečio ir sutuoktinio ar partnerio pagal b punkto apibrėžimą išlaikomi tiesioginiai giminaičiai, esantys aukščiau pagal giminystės liniją [išlaikomi tiesiosios aukštutinės linijos giminaičiai];

3. „priimančioji valstybė narė“ – tai valstybė narė, į kurią atvyksta Sąjungos pilietis, pasinaudodamas savo laisvo judėjimo ir gyvenimo [šalyje] teise.“

13 Šios direktyvos 4 straipsnyje „Išvažiavimo teisė“ nustatyta:

„1. Nepažeidžiant nuostatų dėl kelionės dokumentų, taikomų nacionaliniam pasienio patikrinimui, visi Sąjungos piliečiai, turintys galiojanč[ius] tapatybės kortelę ar pasą, ir jų šeimos nariai, kurie nėra valstybės narės piliečiai ir turi galiojančią pasą, turi teisę išvažiuoti iš valstybės narės teritorijos į kitą valstybę narę.

<...>

3. Valstybės narės pagal savo įstatymus išduoda savo piliečiams ir atnaujiną tapatybės kortelę ar pasą, nurodančius jų pilietybę.

4. Pasas turi galioti bent visose valstybėse narėse ir šalyse, kurias turėtojas turi kirsti vykdamas tarp valstybių narių. Jei valstybių narių įstatymai nenumato išduoti tapatybės kortelių, bet kurio išduodamo ar pratęsiamo paso galiojimo trukmė turi būti ne mažesnė [ne trumpesnė] kaip penkeri metai.“

14 Šios direktyvos 5 straipsnyje „Įvažiavimo teisė“ numatyta:

„1. Nepažeidžiant nuostatų dėl kelionės dokumentų, taikomų nacionaliniam pasienio patikrinimui, valstybės narės suteikia [galiojančius] tapatybės kortelę ar pasą turintiems Sąjungos piliečiams ir [galiojančią] pasą turintiems šeimos nariams[, kurie nėra valstybės narės piliečiai,] teisę įvažiuoti į jų teritoriją.

<...>

4. Jei Sąjungos pilietis ar šeimos narys, kuris nėra valstybės narės pilietis, neturi būtinų kelionės dokumentų arba, jei reikalaujama, būtinų vizų, atitinkama valstybė narė, prieš grąžindama juos, suteikia tokiems asmenims visas pagrįstas galimybes gauti būtinus dokumentus ar pristatyti juos jiems per pagrįstą laikotarpį, patvirtinti ar kitomis priemonėmis įrodyti, kad jie turi laisvo judėjimo ir gyvenimo šalyje teisę.

<...>“

Bulgarijos teisė

15 Pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos *Konstitutsia na Republika Bulgaria* (Bulgarijos Respublikos Konstitucija, toliau – Bulgarijos Konstitucija) 25 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Bulgarijos pilietis yra asmuo, kurio bent vienas iš tėvų yra Bulgarijos pilietis arba kuris gimė Bulgarijos Respublikos teritorijoje, jeigu jis dėl savo kilmės neįgyja kitos pilietybės. Bulgarijos pilietybė taip pat gali būti įgyta natūralizacijos tvarka.“

16 Pagal pagrindinės bylos aplinkybėms taikomos redakcijos 1998 m. lapkričio 5 d. *Zakon za bulgarskoto grazhdanstvo* (Bulgarijos pilietybės įstatymas; DV, Nr. 136, 1998 m. lapkričio 18 d., p. 1; toliau – Pilietybės įstatymas) 8 straipsnį „Bulgarijos pilietis pagal kilmę yra asmuo, kurio bent vienas iš tėvų yra Bulgarijos pilietis“.

- 17 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikomos redakcijos 2009 m. birželio 12 d. *Semeen kodeks* (Šeimos kodeksas; DV, Nr. 47, 2009 m. birželio 23 d., p. 19) 60 straipsnyje „Vaiko kilmė iš motinos“ numatyta:

„1. Vaiko kilmė iš motinos nustatoma vaikui gimus.

2. Vaiko motina yra jį pagimdžiusi moteris, įskaitant vaiką, pradėtą per pagalbinio apvaisinimo procedūrą.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 18 V.M.A. yra Bulgarijos pilietė, o K.D.K. – Jungtinės Karalystės pilietė. Pastaroji gimė Gibraltare, kur 2018 m. abi moterys susituokė. Nuo 2015 m. jos gyvena Ispanijoje.
- 19 2019 m. gruodžio mėn. V.M.A. ir K.D.K. susilaukė dukters S.D.K.A., kuri gimė ir su abiem motinomis gyvena Ispanijoje. Ispanijos valdžios institucijų išduotame šios mergaitės gimimo liudijime V.M.A. nurodyta kaip „motina A“, o K.D.K. – kaip „motina“.
- 20 2020 m. sausio 29 d. V.M.A. Sofijos miesto savivaldybės paprašė išduoti S.D.K.A. gimimo liudijimą, kuris, be kita ko, reikalingas Bulgarijoje išduodant asmens tapatybės dokumentą. Kartu su šiuo prašymu V.M.A. pateikė legalizuotą ir oficialiai patvirtintą išrašo iš Barselonos (Ispanija) civilinės būklės aktų registro, susijusio su S.D.K.A. gimimo liudijimu, vertimą į bulgarų kalbą.
- 21 2020 m. vasario 7 d. rašte Sofijos miesto savivaldybė nurodė V.M.A. per 7 dienas pateikti S.D.K.A. kilmės įrodymus, susijusius su jos biologinės motinos nustatymu. Šiuo klausimu ji patikslino, kad pagal galiojančią nacionalinę teisę nustatytose civilinės būklės aktų formose, tarp jų ir gimimo liudijimo formoje, yra numatyta tik viena skiltis „motina“, kita skiltis yra „tėvas“, o kiekvienoje iš jų gali būti nurodytas tik vienas asmenvardis.
- 22 2020 m. vasario 18 d. V.M.A. Sofijos miesto savivaldybei atsakė, kad pagal galiojančius Bulgarijos teisės aktus ji neprivalo pateikti prašomos informacijos.
- 23 2020 m. kovo 5 d. sprendimu Sofijos miesto savivaldybė atmetė V.M.A. prašymą išduoti S.D.K.A. gimimo liudijimą. Savo sprendimą ji motyvavo tuo, kad nėra informacijos apie vaiko biologinę motiną ir kad dviejų moteriškos lyties tėvų įrašymas į vaiko gimimo liudijimą „prieštarauja Bulgarijos viešajai tvarkai“, pagal kurią dviejų tos pačios lyties asmenų santuokos nėra leidžiamos.
- 24 V.M.A. apskundė šį sprendimą *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijos miesto administracinis teismas, Bulgarija), t. y. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.
- 25 Minėtas teismas nurodo, kad pagal Bulgarijos Konstitucijos 25 straipsnio 1 dalį ir pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos Pilietybės įstatymo 8 straipsnį S.D.K.A. yra Bulgarijos pilietė, nepaisant to, kad ji iki šiol neturi Bulgarijos valdžios institucijų išduoto gimimo liudijimo. Iš tiesų tai, kad šios institucijos atsisakė jai išduoti tokį dokumentą, nereiškia, kad jai atsisakyta suteikti Bulgarijos pilietybę.

- 26 Vis dėlto nacionaliniam teismui kyla abejonių, ar Bulgarijos valdžios institucijų atsisakymas užregistruoti kitoje valstybėje narėje gimusio Bulgarijos piliečio gimimą, kuris buvo patvirtintas tos kitos valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų išduotu gimimo liudijimu, kuriame nurodytos dvi motinos, nepažeidžia tokiam piliečiui pagal SESV 20 ir 21 straipsnius, taip pat Chartijos 7, 24 ir 45 straipsnius suteikiamų teisių. Iš tiesų Bulgarijos valdžios institucijų atsisakymas išduoti gimimo liudijimą, net jeigu ir neturi teisinių pasekmių atitinkamo vaiko Bulgarijos pilietybei, taigi ir jo Sąjungos pilietybei, galėtų apsunkinti Bulgarijos asmens tapatybės dokumento išdavimą ir taip kliudyti šiam vaikui pasinaudoti teise laisvai judėti ir visapusiškai naudotis jam, kaip Sąjungos piliečiui, suteikiamomis teisėmis.
- 27 Be to, kadangi K.D.K., kita S.D.K.A. motina, yra Jungtinės Karalystės pilietė, tas pats teismas siekia išsiaiškinti, ar Susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020, p. 7, toliau – Susitarimas dėl išstojimo) teisinės pasekmės, būtent tai, kad šis vaikas nebegalės naudotis Sąjungos piliečio statusu, įgyjamu dėl K.D.K. pilietybės, turi reikšmės vertinant šį klausimą.
- 28 *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijos miesto administracinis teismas) taip pat kelia klausimą, ar Bulgarijos valdžios institucijų įpareigojimas rengiant gimimo liudijimą šiame akte prireikus kaip atitinkamo vaiko tėvus nurodyti dvi motinas nepažeistų Bulgarijos Respublikos viešosios tvarkos ir nacionalinio savitumo, nes ši valstybė narė nėra numačiusi galimybes į gimimo liudijimą įtraukti dviejų tos pačios lyties tėvų. Minėtas teismas šiuo klausimu pažymi, kad teisės aktų nuostatos, kuriomis reglamentuojama vaiko kilmė, turi esminę reikšmę Bulgarijos konstitucinėje tradicijoje ir doktrinoje, susijusioje su šeimos ir paveldėjimo teise, tiek išimtinai teisiniu, tiek vertybių požiūriu, atsižvelgiant į esamą Bulgarijos visuomenės raidos etapą.
- 29 *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijos miesto administracinis teismas) mano, kad būtina rasti pusiausvyrą tarp, iš vienos pusės, Bulgarijos Respublikos konstitucinio ir nacionalinio savitumo ir, iš kitos pusės, vaiko interesų, visų pirma jo teisės į privatų gyvenimą ir į laisvą judėjimą.
- 30 Šiam teismui kyla klausimas, ar nagrinėjamu atveju taikant proporcingumo principą būtų galima pasiekti tokią pusiausvyrą, jeigu vienos iš dviejų motinų, biologinės vaiko motinos arba tos, kuri tapo motina kitu būdu, pavyzdžiui, dėl įvaikinimo, asmenvardis būtų nurodytas Ispanijos valdžios institucijų parengtame gimimo liudijime esančioje skiltyje „motina“, o skiltis „tėvas“ palikta tuščia; ar tai būtų tinkama šių skirtingų teisėtų interesų pusiausvyrą? Jis pažymi, kad nors toks sprendimas galėtų taip pat sukelti tam tikrų sunkumų dėl galimų skirtumų tarp Bulgarijos valdžios institucijų išduodamo gimimo liudijimo ir to, kurį parengė Ispanijos valdžios institucijos, šis sprendimas leistų Bulgarijos valdžios institucijoms išduoti gimimo liudijimą, kuriuo būtų pašalintos ar bent jau sumažintos galimos kliūtys laisvam atitinkamo vaiko judėjimui. Vis dėlto minėtam teismui kyla klausimas, ar toks sprendimas suderinamas su Chartijos 7 straipsnyje įtvirtinta šio vaiko teise į privatų ir šeimos gyvenimą.
- 31 Galiausiai, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad pagal Sąjungos teisę reikalaujama Bulgarijos valdžios institucijų parengtame gimimo liudijime nurodyti abi atitinkamo vaiko motinas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, kaip toks reikalavimas turėtų būti įvykdytas, turint omenyje tai, kad tas teismas negali pakeisti gimimo liudijimo formos, kuri yra viena iš nacionaliniu lygmeniu galiojančių civilinės būklės aktų formų.

32 Tokiomis aplinkybėmis *Administrativen sad Sofia-grad* (Sofijos miesto administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar SESV 20 ir 21 straipsniai ir [Chartijos] 7, 24 ir 45 straipsniai aiškinotini taip, kad jais Bulgarijos administracinėms institucijoms, kurioms pateiktas prašymas išduoti gimimo liudijimą, patvirtinantį, kad kitoje [Sąjungos] valstybėje narėje gimė Bulgarijos pilietybę turintis vaikas, kai gimimas buvo patvirtintas Ispanijos valdžios institucijų parengtu gimimo liudijimu, kuriame du moteriškos lyties asmenys įrašyti kaip vaiko motinos, nenurodant, ar viena iš jų yra vaiko biologinė motina ir kuri, neleidžiama atmesti prašymo išduoti bulgarišką gimimo liudijimą motyvuojant tuo, kad pareiškėja atsisako nurodyti, kuri iš motinų yra biologinė vaiko motina?

2. Ar ESS 4 straipsnio 2 dalis ir Chartijos 9 straipsnis aiškinotini taip, kad pagarba [Sąjungos] valstybių narių nacionaliniam ir konstituciniam savitumui reiškia, kad valstybės narės turi plačią diskreciją dėl kilmės nustatymą reglamentuojančių teisės aktų? Konkrečiai kalbant:

Ar ESS 4 straipsnio 2 dalis aiškinotina taip, kad pagal ją valstybėms narėms leidžiama reikalauti informacijos apie vaiko biologinę kilmę?

Ar ESS 4 straipsnio 2 dalis, siejama su Chartijos 7 straipsniu ir 24 straipsnio 2 dalimi, aiškinotina taip, kad būtina rasti pusiausvyrą tarp, viena vertus, valstybės narės nacionalinio ir konstitucinio savitumo ir, antra vertus, vaiko gerovės, kartu atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu nei vertybiniu, nei teisiniu požiūriu nerandama sutarimo dėl galimybės gimimo liudijime kaip tėvus įrašyti tos pačios lyties asmenis, nenurodant, ar vienas iš jų yra biologinis tėvas ar motina ir kuris? Jei atsakymas į šį klausimą būtų teigiamas, kaip konkrečiai būtų galima užtikrinti šią interesų pusiausvyrą?

3. Ar teisinės [Susitarimo dėl išstojimo] pasekmės yra reikšmingos atsakant į pirmąjį klausimą atsižvelgiant į tai, kad viena motina, nurodyta kitoje valstybėje narėje išduotame gimimo liudijime, yra Jungtinės Karalystės pilietė, o kita motina yra [Sąjungos] valstybės narės pilietė, ir, be kita ko, į tai, kad, atsisakius išduoti vaikui bulgarišką gimimo liudijimą, [Sąjungos] valstybė narė negali išduoti vaikui asmens tapatybės dokumento, todėl jam gali būti sunkiau pasinaudoti visomis savo, kaip Sąjungos piliečio, teisėmis?

4. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Sąjungos teisė, pirmiausia veiksmingumo principas, įpareigoja kompetentingas nacionalinės valdžios institucijas nukrypti nuo gimimo liudijimo formos, kuri [yra viena iš nacionaliniu lygmeniu galiojančių civilinės būklės aktų formų]?“

Procesas Teisingumo Teisme

33 Prašyme priimti prejudicinį sprendimą nacionalinis teismas prašo šiai bylai taikyti pagreitintą procedūrą pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsnį. Nacionalinis teismas, be kita ko, tvirtina, kad dėl Bulgarijos valdžios institucijų atsisakymo išduoti S.D.K.A., kuri yra Bulgarijos pilietė, gimimo liudijimą galėtų kilti didelių sunkumų šiam vaikui išduodant Bulgarijos asmens tapatybės dokumentą, taigi ir naudojantis SESV 21 straipsnyje garantuojama teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje.

- 34 Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo prašymu arba išimties tvarka savo iniciatyva Teisingumo Teismo pirmininkas, išklausęs teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, gali nuspręsti nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pagal pagreitintą procedūrą, jeigu dėl bylos pobūdžio reikia, kad ji būtų greitai išnagrinėta.
- 35 Nagrinėjamu atveju 2020 m. spalio 19 d. Teisingumo Teismo pirmininkas, išklausęs teisėją pranešėją ir generalinę advokatę, nusprendė patenkinti šio sprendimo 33 punkte nurodytą prašymą taikyti pagreitintą bylos nagrinėjimo procedūrą. Šis sprendimas buvo motyvuotas tuo, kad mažametė S.D.K.A. šiuo metu neturi paso, nors gyvena ne savo pilietybės valstybėje narėje. Kadangi pateiktais klausimais siekiama nustatyti, ar Bulgarijos valdžios institucijos privalo išduoti šiam vaikui gimimo liudijimą, o iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagal nacionalinę teisę toks dokumentas yra būtinas siekiant gauti Bulgarijos pasą, per trumpą laiką pateiktas Teisingumo Teismo atsakymas padės vaikui kuo greičiau gauti asmens tapatybės kortelę arba pasą (šiuo klausimu žr. 2015 m. liepos 3 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Gogova*, C-215/15, nepaskelbta Rink., EU:C:2015:466, 12–14 punktus).

Dėl prejudicinių klausimų

- 36 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar pagal Sąjungos teisę valstybė narė įpareigojama išduoti gimimo liudijimą vaikui, kuris yra šios valstybės narės pilietis, kad pagal jos teisės aktus jis galėtų gauti asmens tapatybės dokumentą, jei toks vaikas gimė kitoje valstybėje narėje ir tą patvirtina šios kitos valstybės narės valdžios institucijų parengtas gimimo liudijimas, kuriame, vadovaujantis pastarosios valstybės nacionaline teise, pirmos valstybės narės pilietė ir jos sutuoktinė įrašytos kaip vaiko motinos, nenurodant, kuri iš šių dviejų moterų pagimdė minėtą vaiką. Jei atsakymas būtų teigiamas, tas teismas klausia, ar pagal Sąjungos teisę reikalaujama, kad tokia akte, kaip ir vaiko gimimo vietos valstybės narės valdžios institucijų parengtame akte, būtų nurodyti šių dviejų moterų, kaip motinų, asmenvardžiai.
- 37 Minėtas teismas taip pat nori sužinoti, ar atsakymui į šį klausimą turi įtakos tai, kad kita atitinkamo vaiko motina yra Jungtinės Karalystės, kuri jau nėra valstybė narė, pilietė.
- 38 Šiuo klausimu reikia priminti, pirma, kad pagal tarptautinę teisę pilietybės įgijimo ir netekimo sąlygų nustatymas priklauso kiekvienos valstybės narės kompetencijai ir, antra, kad į Sąjungos teisės taikymo sritį patenkančiose situacijose atitinkamos nacionalinės teisės nuostatos turi atitikti Sąjungos teisę (2010 m. kovo 2 d. Sprendimo *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, 39 ir 41 punktai ir 2019 m. kovo 12 d. Sprendimo *Tjebbes ir kt.*, C-221/17, EU:C:2019:189, 30 punktas).
- 39 Remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo, kuris vienintelis turi jurisdikciją šiuo klausimu, išvados, S.D.K.A. gimdama įgijo Bulgarijos pilietybę pagal Bulgarijos Konstitucijos 25 straipsnio 1 dalį.
- 40 SESV 20 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad kiekvienas asmuo, turintis valstybės narės pilietybę, yra Sąjungos pilietis. Vadinas, S.D.K.A. kaip Bulgarijos pilietė, pagal šią nuostatą turi Sąjungos piliečio statusą.

- 41 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad Sąjungos pilietybe siekiama suteikti valstybių narių piliečiams pagrindinį statusą (2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Grzelczyk*, C-184/99, EU:C:2001:458, 31 punktą ir 2021 m. liepos 15 d. Sprendimo *A (Viešosios sveikatos priežiūros paslaugos)* C-535/19, EU:C:2021:595, 41 punktą).
- 42 Kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, valstybės narės pilietis, kuris, kaip Sąjungos pilietis, pasinaudojo teise laisvai judėti ir apsigyventi kitoje nei savo kilmės valstybėje narėje, gali remtis jam, kaip Sąjungos piliečiui, priklausančiomis teisėmis, be kita ko, numatytomis SESV 21 straipsnio 1 dalyje, taip pat savo kilmės valstybės narės atžvilgiu (2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coman ir kt.*, C-673/16, EU:C:2018:385, 31 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). Šia nuostata ir jai taikyti priimtomis nuostatomis taip pat gali remtis Sąjungos piliečiai, kurie gimę jų tėvų priimančiojoje valstybėje narėje ir niekada nesinaudojo teise laisvai judėti (2019 m. spalio 2 d. Sprendimo *Bajratari*, C-93/18, EU:C:2019:809, 26 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 43 SESV 21 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų. Tam, kad piliečiai galėtų pasinaudoti šia teise, pagal Direktyvos 2004/38 4 straipsnio 3 dalį valstybės narės, veikdamos pagal savo teisės aktus, įpareigojamos savo piliečiams išduoti jų pilietybę patvirtinančią asmens tapatybės kortelę arba pasą.
- 44 Taigi, kadangi S.D.K.A. yra Bulgarijos pilietė, Bulgarijos valdžios institucijos privalo jai išduoti asmens tapatybės kortelę arba pasą, kuriame būtų nurodyta jos pilietybė ir tokia pavardė, kokia nurodyta Ispanijos valdžios institucijų parengtame gimimo liudijime, nes Teisingumo Teismas jau turėjo progą konstatuoti, kad pagal SESV 21 straipsnį draudžiama valstybės narės institucijoms, taikant savo nacionalinę teisę, atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje, kurioje vaikas gimė ir nuo gimimo gyvena, suteiktą ir įregistruotą jo pavardę (šiuo klausimu žr. 2008 m. spalio 14 d. Sprendimo *Grunkin ir Paul*, C-353/06, EU:C:2008:559, 39 punktą).
- 45 Taip pat svarbu pažymėti, kad pagal Direktyvos 2004/38 4 straipsnio 3 dalį Bulgarijos valdžios institucijos įpareigojamos S.D.K.A. išduoti asmens tapatybės kortelę arba pasą, nepriklausomai nuo to, ar bus parengtas naujas šio vaiko gimimo liudijimas. Vadinas, nors pagal Bulgarijos teisę reikalaujama, kad prieš išduodant Bulgarijos asmens tapatybės kortelę arba pasą būtų parengtas bulgariškas gimimo liudijimas, ši valstybė narė negali remtis savo nacionaline teise, kad atsisakytų S.D.K.A. išduoti tokią asmens tapatybės kortelę arba pasą.
- 46 Toks dokumentas, vienas ar kartu su kitais dokumentais, prireikus su atitinkamo vaiko priimančiosios valstybės narės išduotu dokumentu, turi leisti vaikui, kurio situacija tokia kaip S.D.K.A., pasinaudoti SESV 21 straipsnio 1 dalyje garantuojama teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje su kiekviena iš savo motinų, kurių, kaip šio vaiko tėvų, statusas buvo pripažintas jų priimančiojoje valstybėje narėje, kur jos gyveno pagal Direktyvą 2004/38.
- 47 Reikia priminti, kad valstybių narių piliečiams pagal SESV 21 straipsnio 1 dalį pripažįstamos teisės apima teisę gyventi įprastą šeimos gyvenimą kartu su savo šeimos nariais tiek priimančiojoje valstybėje narėje, tiek savo pilietybės valstybėje narėje grįžus iš pirmosios valstybės narės (2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coman ir kt.*, C-673/16, EU:C:2018:385, 32 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 48 Pagrindinėje byloje neginčijama, kad Ispanijos valdžios institucijos pagal teisės aktus nustatė giminystės ryšį (biologinį ar teisinį) tarp S.D.K.A. ir jos abiejų motinų V.M.A. ir K.D.K. ir jį patvirtino jų vaikui išduotame gimimo liudijime. Taigi, pagal SESV 21 straipsnį ir Direktyvą 2004/38 V.M.A. ir K.D.K., kaip nepilnamečio Sąjungos piliečio tėvams, kurie faktiškai jį globoja, turi būti visose valstybėse narėse pripažinta teisė jį lydėti, kai jis naudojasi teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje (pagal analogiją žr. 2016 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Rendón Marín*, C-165/14, EU:C:2016:675, 50–52 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 49 Taigi, Bulgarijos valdžios institucijos, kaip ir bet kurios kitos valstybės narės valdžios institucijos, privalo pripažinti šį giminystės ryšį tam, kad S.D.K.A., kuri, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, turi Bulgarijos pilietybę, galėtų su kiekviena iš savo dviejų motinų be kliūčių naudotis jai SESV 21 straipsnio 1 dalyje garantuojama teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje.
- 50 Be to, tam, kad S.D.K.A. galėtų veiksmingai pasinaudoti savo teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje su kiekviena iš savo dviejų motinų, būtina, kad V.M.A. ir K.D.K. galėtų turėti dokumentą, kuriame jos nurodytos kaip asmenys, turintys teisę keliauti su šiuo vaiku. Nagrinėjamu atveju priimančiosios valstybės narės valdžios institucijoms paprasčiausia parengti tokį dokumentą, kuris gali būti gimimo liudijimas. Kitos valstybės narės privalo šį dokumentą pripažinti.
- 51 Tiesa, kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, Chartijos 9 straipsnyje numatyta, kad teisė tuoktis ir kurti šeimą garantuojama pagal šios teisės įgyvendinimą reguliuojančius nacionalinės teisės aktus.
- 52 Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal šiuo metu galiojančią Sąjungos teisę asmenų, kuriems taikomos santuokos ir vaiko kilmės nustatymo taisyklės, civilinė būklė yra valstybių narių kompetencijai priklausanti sritis, o Sąjungos teisė nedaro poveikio šiai kompetencijai. Taigi valstybės narės gali nevaržomai pasirinkti, ar nacionalinėje teisėje numatyti tos pačios lyties asmenų santuoką ir tėvystę. Vis dėlto įgyvendindama šią kompetenciją kiekviena valstybė narė turi laikytis Sąjungos teisės, visų pirma SESV nuostatų, susijusių su kiekvienam Sąjungos piliečiui pripažįstama teise judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, šiuo tikslu pripažindama kitoje valstybėje narėje pagal tos valstybės teisę nustatytą asmenų civilinę būklę (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coman ir kt.*, C-673/16, EU:C:2018:385, 36–38 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 53 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo klausia, ar remiantis ESS 4 straipsnio 2 dalimi galima pateisinti Bulgarijos valdžios institucijų atsisakymą išduoti S.D.K.A. gimimo liudijimą, taip pat šio vaiko asmens tapatybės kortelę arba pasą. Šis teismas, be kita ko, nurodo, kad galimas šių institucijų įpareigojimas išduoti gimimo liudijimą, kuriame kaip minėto vaiko tėvai būtų nurodyti du moteriškos lyties asmenys, galėtų pažeisti viešąją tvarką ir Bulgarijos Respublikos nacionalinį savitumą, nes Bulgarijos Konstitucijoje ir šeimos teisėje nenumatyta dviejų tos pačios lyties asmenų tėvystė.
- 54 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal ESS 4 straipsnio 2 dalį Sąjunga gerbia savo valstybių narių nacionalinį savitumą, neatsiejamą nuo pagrindinių politinių ir konstitucinių jų struktūrų.

- 55 Be to, Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad „viešosios tvarkos“, kaip nukrypimo nuo pagrindinės laisvės pateisinimo, sąvoka turi būti suprantama siaurai, taigi kiekviena valstybė narė be Sąjungos institucijų kontrolės vienašališkai negali nustatyti jos apimties. Iš to išplaukia, kad viešąją tvarką galima remtis tik realios ir gana didelės grėsmės, kylančios pagrindiniam visuomenės interesui, atveju (2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coman ir kt.*, C-673/16, EU:C:2018:385, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 56 Kaip iš esmės pažymėjo generalinė advokatė išvados 150 ir 151 punktuose, valstybės narės įpareigojimas, pirma, išduoti asmens tapatybės kortelę arba pasą šios valstybės narės pilietybę turinčiam vaikui, gimusiam kitoje valstybėje narėje, kurio gimimo liudijime, išduotame šios kitos valstybės narės valdžios institucijų, kaip jo tėvai nurodyti du tos pačios lyties asmenys, ir, antra, pripažinti šio vaiko giminytės ryšį su šiais abiem asmenimis, kad jis galėtų pasinaudoti jam pagal SESV 21 straipsnį ir su juo susijusius antrinės teisės aktus suteikiamomis teisėmis, nepažeidžia šios valstybės narės nacionalinio savitumo ir nekelia grėsmės jos viešajai tvarkai.
- 57 Iš tiesų toks įpareigojimas nereiškia, kad valstybė narė, kurios pilietis yra atitinkamas vaikas, privalo savo nacionalinėje teisėje numatyti tos pačios lyties asmenų tėvystę arba kitais tikslais nei naudojimasis teisėmis, kurias šis vaikas turi pagal Sąjungos teisę, pripažinti giminytės ryšį tarp minėto vaiko ir asmenų, kurie priimančiosios valstybės narės valdžios institucijų parengtame gimimo liudijime nurodyti kaip jo tėvai (pagal analogiją žr. 2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coman ir kt.*, C-673/16, EU:C:2018:385, 45 ir 46 punktus).
- 58 Reikia pridurti, kad nacionalinė priemonė, kuri gali riboti asmenų judėjimo laisvę, gali būti pateisinama tik jei ši priemonė nepažeidžia Chartijoje, kurios laikymąsi užtikrina Teisingumo Teismas, įtvirtintų pagrindinių teisių (2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coman ir kt.*, C-673/16, EU:C:2018:385, 47 punktą).
- 59 Esant tokiai situacijai, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, Chartijos 7 straipsnyje garantuojama teisė į privatų ir šeimos gyvenimą ir jos 24 straipsnyje garantuojamos vaiko teisės, visų pirma teisė į tai, kad visuose su vaikais susijusiuose aktuose pirmiausia būtų atsižvelgta į vaiko interesus, taip pat teisė reguliariai palaikyti asmeninius santykius ir tiesiogiai bendrauti su abiem tėvais, yra pagrindinės teisės.
- 60 Šiuo klausimu, kaip matyti iš Su Pagrindinių teisių chartija susijusių išaiškinimų (OL C 303, 2007, p. 17), pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį jos 7 straipsnyje užtikrinamos teisės turi tą pačią reikšmę ir apimtį kaip ir 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytoje Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 8 straipsnyje įtvirtintos teisės.
- 61 Iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos matyti, kad „šeimos gyvenimas“ yra fakto klausimas, priklausantis nuo to, ar praktiškai egzistuoja glaudūs asmeniniai ryšiai, ir kad vieno iš tėvų ir jo vaiko galimybė būti kartu yra esminis šeimos gyvenimo elementas (2001 m. liepos 12 d. EŽTT sprendimo *K. ir T. prieš Suomiją*, CE:ECHR:2001:0712JUD 002570294, 150 ir 151 punktai). Be to, kaip Teisingumo Teismas jau yra konstatavęs, iš šios jurisprudencijos matyti, kad sąvoka „privatus gyvenimas“ ir sąvoka „šeimos gyvenimas“ gali apimti homoseksualios poros santykius lygiai taip pat, kaip jos apima skirtingų lyčių poros, kurių situacija tokia pati, santykius (žr. 2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coman ir kt.*, C-673/16, EU:C:2018:385, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 62 Taigi, kaip pažymėjo generalinė advokatė išvados 153 punkte, atitinkamo vaiko santykis su kiekvienu iš dviejų asmenų, su kuriais jis gyvena faktinį šeiminių gyvenimą priimančiojoje valstybėje narėje ir kurie nurodyti kaip jo tėvai tos valstybės valdžios institucijų parengtame gimimo liudijime, yra saugomas pagal Chartijos 7 straipsnį.
- 63 Be to, kaip nurodyta šio sprendimo 59 punkte, teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, įtvirtinta Chartijos 7 straipsnyje, turi būti siejama su šios Chartijos 24 straipsnio 2 dalyje nustatyta pareiga atsižvelgti į vaiko interesus. Kadangi Chartijos 24 straipsniu, kaip primenama Su Pagrindinių teisių chartija susijusiuose išaiškinimuose, į Sąjungos teisę įtraukiamos pagrindinės vaiko teisės, įtvirtintos Vaiko teisių konvencijoje, kurią ratifikavo visos valstybės narės, aiškinant šį straipsnį reikia tinkamai atsižvelgti į šios konvencijos nuostatas (šiuo klausimu žr. 2008 m. vasario 14 d. Sprendimo *Dynamic Medien*, C-244/06, EU:C:2008:85, 39 punktą ir 2021 m. kovo 11 d. Sprendimo *État belge (Vieno iš nepilnamečio tėvų grąžinimas)*, C-112/20, EU:C:2021:197, 37 punktas).
- 64 Konkrečiai kalbant, šios konvencijos 2 straipsnyje įtvirtintas vaiko nediskriminavimo principas, pagal kurį reikalaujama, kad būtų užtikrintos šioje konvencijoje nurodytos teisės, įskaitant jos 7 straipsnyje numatytą teisę būti įregistruotam nuo gimimo, turėti asmenvardį ir pilietybę, ir kad šiuo aspektu vaikas nepatirtų diskriminacijos, įskaitant diskriminaciją dėl jo tėvų seksualinės orientacijos.
- 65 Atsižvelgiant į tai, šiam vaikui Chartijos 7 ir 24 straipsniuose garantuojamas pagrindines teises pažeistų ryšio su vienu iš tėvų netekimas naudojantis teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje arba jei jam būtų praktiškai neįmanoma arba pernelyg sudėtinga pasinaudoti šia teise, nes jo tėvai yra tos pačios lyties asmenys.
- 66 Galiausiai aplinkybė, kad viena iš atitinkamo vaiko motinų yra Jungtinės Karalystės, kuri jau nėra valstybė narė, pilietė, šiuo atveju neturi reikšmės.
- 67 Be kita ko, tuo atveju, jei po patikrinimo paaiškėtų, kad S.D.K.A. negalėjo įgyti Bulgarijos pilietybės, svarbu priminti, kad, nepriklausomai nuo to, kokia yra K.D.K. ir S.D.K.A pilietybė ir ar jos yra Sąjungos pilietės, visose valstybėse narėse jos turi būti laikomos atitinkamai sutuoktine ir tiesiogine palikuone, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/38 2 straipsnio 2 dalies a ir c punktus, taigi V.M.A. šeimos narėmis (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coman ir kt.*, C-673/16, EU:C:2018:385, 36 ir 51 punktus).
- 68 Nepilnametis vaikas, kurio, kaip Sąjungos piliečio, statusas nėra nustatytas ir kurio gimimo liudijime, kurį išdavė valstybės narės kompetentingos institucijos, kaip jo tėvai nurodyti du tos pačios lyties asmenys, iš kurių viena yra Sąjungos pilietė, visose valstybėse narėse turi būti laikomas tiesioginiu šios Sąjungos pilietės palikuoniu, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2004/38, siekiant pasinaudoti SESV 21 straipsnio 1 dalyje ir su ja susijusiuose antrinės teisės aktuose suteiktomis teisėmis.
- 69 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip: ESS 4 straipsnio 2 dalis, SESV 20 ir 21 straipsniai, taip pat Chartijos 7, 24 ir 45 straipsniai, siejami su Direktyvos 2004/38 4 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinami taip, kad nepilnamečiam vaikui, kuris yra Sąjungos pilietis ir kurio gimimo liudijime, išduotame priimančiosios valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų, kaip jo tėvai nurodyti du tos pačios lyties asmenys, valstybė narė, kurios pilietis yra šis vaikas, privalo, pirma, išduoti asmens tapatybės kortelę arba pasą nereikalaujama, kad jos valdžios institucijos prieš tai parengtų gimimo liudijimą, ir, antra, kaip ir

kitos valstybės narės, pripažinti priimančiosios valstybės narės išduotą dokumentą, suteikiantį šiam vaikui teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje su kiekvienu iš šių dviejų asmenų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 70 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

ESS 4 straipsnio 2 dalis, SESV 20 ir 21 straipsniai, taip pat Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7, 24 ir 45 straipsniai, siejami su 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančios Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinančios Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB, 4 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinami taip, kad nepilnamečiam vaikui, kuris yra Sąjungos pilietis ir kurio gimimo liudijime, išduotame priimančiosios valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų, kaip jo tėvai nurodyti du tos pačios lyties asmenys, valstybė narė, kurios pilietis yra šis vaikas, privalo, pirma, išduoti asmens tapatybės kortelę arba pasą nereikalaudama, kad jos valdžios institucijos prieš tai parengtų gimimo liudijimą, ir, antra, kaip ir kitos valstybės narės, pripažinti priimančiosios valstybės narės išduotą dokumentą, suteikiantį šiam vaikui teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje su kiekvienu iš šių dviejų asmenų.

Parašai.